

ספרים

תרגום

המטרות הצודקות

המרגל שחזר מן הכפור (ג'ון להקאר; הוצאת לדורי; תרגום יהודית אביטל; 222 עמודים) הקורא הממוצע יודע להבחין בין ספר רגיל לספר עלילה. בין ספר מתח לספר מחשבה. בין ספר של רע יונות לספר של סגנון. את המרגל שחזר מן הכפור אי אפשר לאבחן לפי אף אחד מן הסוגים האלה, משום שהוא מכיל את כולם גם יחד.

זהו ספר ריגול בלי גיבור עליון הכובש נשים ואויבים, בלי עלילה על-טבעית. פר-עלים בו אנשים פשוטים, חלשים, הנתונים בנסיבות הגיוניות, מסתברות, מציאותיות. הוא מלא אינפורמציה אמיתית על שיטות חקירה ופעולה של שירותי ריגול למיניהם, ועם זאת הוא מלא מתח, הפתעות ומצבים מרתקים.

הוא כתוב בסגנון אובייקטיבי, קצר ומ-תומצת. אין בו שום פרט שאינו הכרחי לעניין. העלילה מתקדמת בקצב מהיר ל-קראת הסוף, כשכל פרק מהווה בה שלב קצר נוסף. המשפט האחרון בכל שלב כזה מכיל בתוכו רמז המכחך לשלב הבא, וכך הוא יוצר ציפייה המקשרת בין שני השל-בים.

אין בעלילה שום עיכובים של דו-אלוגים ארוכים, השתפכויות על נוף, אהבה, או מצבים רומנטיים אחרים. במידה שישנם כאלה, הריהם קצרים, מתומצתים ומהירים בעצמם גורם מקדם.

האדם לאכדון! כל הדברים הללו אינם פוגמים בטבעיות ובצורה המשכנעת של ההתרחשויות. כל פרט בספר המורכב מהווה גורם פונקציונלי בתוך המסגרת כולה, ואחד הגורמים הבסיסיים בתוך המס-גרת היא האידיאולוגיה או האנטי-אידיאול-וגיה של הסופר. הבעיה העיקרית שהוא עוסק בה היא הבעיה האקטואלית-נצחית בדבר המטרה והאמצעים, ההזדהות הפס-ריוטית, המצב היחסי של הטוב והרע.

ברית המועצות הפועלת למען הסוציאליזם, ומדינות המערב הפועלות נגד הסוציאליזם, שתיהן משתמשות באותם אמצעים שפלים למען מטרותיהן הנעלות. המטרות הנעלות דורשות אנשי ביצוע מושחתים. אין שום אפשרות לסחג מטרות אלה באופן שטחי לצודקות, ובלתי צודקות, גם אם ברור ש-ישנן כאלה וכאלה.

כשאדם פשוט מקריב את מושגיו הפר-טיים למען מושגי החברה, מתבלבל עליו עולמו, והוא נותר כבודד שבעיותיו לא רק שלא נפתרו, אלא החריפו יותר. התוצאה: האנשים הקטנים מאבדים את ההבחנה בין טוב לרע, נמחצים בין המטרות, נאבדים תוך כדי המאבק בין האידיאולוגיות היריבות.

העלאת בעיה כה חשובה, בצורה כה חזקה, הופכת את סיפור הריגול לקריא, מאפשרת לתאר כאחד הספרים החשובים שנכתבו בעת האחרונה.

מקור

שקט, חושבים

כנרת מזכות זו (אברהם שלו, הוצאת אונגן; 249 עמ'). הסופר יושב על הבמה בחמאם — לצידו של דן בן-אמוץ המארח והמראיין — ואמר: "אני חושב שהספר שלי... צלם יומן גבע, שצילם את ה-מאורע החשוב, ביקש ממנו להפנות את הפנים ימינה, הציג פרופיל מהורהר ואמר: "אני חושב שהספר שלי... הצלם של גבע לא היה מרוצה: דן בן-אמוץ הסתיר את הסופר. הוא ביקש ממנו לזוז קצת. דן בן-אמוץ זו והסופר אמר: "אני חושב שהספר שלי...". הצלם ביקש ממנו להתקרב למצלמה, להזיז את הראש יותר ימינה. הוא התקרב למצ-למה, הזיז את הראש ימינה, עשה פנים פוטוגניות ואמר: "אני חושב שהספר שלי...". וכו' הוא אמר מה הוא חושב על הספר שלו אבל איש לא שמע: רעש ה-מצלמה הפריע.

אחר-כך ראו הצופים את הסופר ביומן גבע, מצולם מצדדים שונים, והבינו מה הוא חשב.

לספר שלו, רומן היסטורי על בעיות ה-התיישנות והחסידות, הכתוב בשפת המיש-נה, קרה אותו מיקרה. המחבר ניסה לח-שוב, אבל כל פעם שהוא רצה להגיד מה הוא חושב, הפריעה לו הכתיבה.

ניבה

סקנדינביה... החולצה החדשה באפנה החדפית - ספורטיבית של ניבה, עשויה מאקדילן. חולצת סקנדינביה נוחה, חמימה ללא משקל, רכה ונעימה למגע, מתכבסת בקלות וללא גיהוץ.

A
ACRILAN
אקדילן
CHEMSTRAND

לא באזור פוסטאמאם חליף

חולצות סקנדינביה של "ניבה" כבר מיוצאות בהצלחה למספר ארצות ברחבי תבל.

מנוי לשנה על "העולם הזה" — בדואר אוויר לאירופה 60 ל"י.

שטיחים פרסיים ותוצרת הארץ

תיקונים הערכה ניקוי החלפה

סכסוך ארץ / 3/5

בוא!

